

Punkt 36: Område 35 - Solceller ved Hjortnæs

01.02.05-P16-39-23

Resume

Hjørring Kommune har modtaget ansøgning om opstilling af 122 ha solceller og 14 eller 10 vindmøller. Projektansøgningen har været i fordebat. Der er væsentlige forhold, som taler både for og imod projektet. Der skal tages stilling til, om der skal udarbejdes plangrundlag og miljøvurderinger.

Sagsfremstilling

Ansøger har i marts 2023 ansøgt om at opstille 429 ha solceller og 18 eller 11 vindmøller med en totalhøjde på 150 m ved Hjortnæs. Områdets placering og afgrænsning fremgår af Bilag 1 - Oversigtskort. Ansøgningen fremgår af Bilag 2a, 2b og 2c - Oprindelig ansøgning.

Byrådet besluttede 21. juni 2023 at sende projektansøgningen i fordebat i perioden 6. september til 6. oktober 2023.

Der er væsentlige forhold, som taler både for og imod projektet, herunder landskabsinteresser og kulturarv, hvor det ikke kan afvises, at solceller og vindmøller det pågældende sted kan have en betydning for Børglum Klosters mulighed for udpegning som UNESCO verdensarv.

Revideret projekt

Ansøger har på baggrund af fordebatten samt hensyn til landskab og Børglum Kloster arbejdet med sit projekt og har indsendt revideret projekt, hvor projektområdet til solceller er reduceret med 307 ha, så projektområdet nu er 122 ha, og antallet af vindmøller er reduceret fra 18 til 11 møller i vindmølle-alternativ 1 og fra 11 til 10 møller i vindmølle-alternativ 2, se Bilag 3a og 3b - Revideret ansøgning.

Høringssvar

Der er i fordebatten indkommet i alt 183 høringssvar fordelt på 3 høringssvar fra myndigheder samt 4 svar fra foreninger og 176 svar fra borgere, heriblandt et fælles høringssvar fra 7 borgere. Se Bilag 4 - Samlede høringssvar.

Myndigheder

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse oplyser, at projektet vil være placeret inden for line-of-sight fra varslings- og flyvekontrolradarer i Aalborg og der skal derfor udarbejdes analyser for vindmøllernes påvirkning heraf. Administrationen er opmærksom herpå og tager høringssvaret til efterretning.

Brønderslev Kommune ønsker, at der udføres en miljøkonsekvens-rapport for projektet, som også belyser påvirkninger i Brønderslev Kommune. Derudover ønsker Brønderslev Kommune, at der sørges for en tilstrækkelig inddragelse af borgere bosiddende i Brønderslev Kommune. Administrationen er opmærksom herpå og tager høringssvaret til efterretning.

Aalborg Stift ønsker undersøgt, hvorvidt solcelleanlægget og vindmøller vil påvirke indsynet til og udsynet fra flere forskellige kirker i området. Administrationen og ansøger bemærker, at dette vil indgå i miljøvurderingen.

Foreninger

Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur (FBL) opfordrer til, at Børghlum Kloster og dennes særlige placering højt i landskabet gives særlig opmærksomhed. Derudover peger foreningen på planerne om at få klostret optaget som UNESCO-verdensarv. Administrationens bemærkninger hertil fremgår af efterfølgende afsnit om henholdsvis landskab og udsigtsforhold samt kulturarv.

Lokal- og Slægtshistorisk Forening for Vrensted og Omegn mener, at kystlandskabet mellem Rubjerg, Børghlum, Vrensted og Thise vil blive ødelagt. Administrationens bemærkninger hertil fremgår af efterfølgende afsnit om landskab og udsigtsforhold.

Stenum Borgerforening er bekymret for, om etablering af en solcellepark og vindmøllepark vil have en negativ påvirkning på den fremtidige udvikling i lokalområdet. Administrationens bemærkninger hertil fremgår af efterfølgende afsnit om manglende økonomisk gevinst lokalt.

Vendsyssel Energi- og Miljøforening giver projektet højeste anbefalingsstatus på grund af den store energiproduktion, lokalt medejerskab og udbytte samt nedtagning af 8 ældre vindmøller. Foreningen anbefaler, at kun vindmøllerne godkendes på grund af nærheden til Børghlum Kloster. Administrationen anbefaler, at høringssvaret tages til efterretning.

Borgere

176 høringssvar tilkendegiver modstand mod projektet. I høringssvarene lægger modstanderne vægt på:

- Naturmæssige forhold (23)
- Landskab og udsigtsforhold (28)
- Kulturarv (64)
- Støj, skyggekast, refleksion og andre gener (42)
- Værdiforringelse af ejendom (83)
- Manglende økonomisk gevinst lokalt (55)
- Tidligere afslag på projekt (27)
- Øvrige forhold (31)

Administrationens bemærkninger til indkomne kommentarer

Administrationen har gennemgået høringssvar fra fordebatten og ansøgers bemærkninger til høringssvar fra fordebatten, se Bilag 5a og 5b - Ansøgers bemærkninger til høringssvar.

Naturmæssige forhold

Borgerne udtrykker bekymring for projektets påvirkning på fuglelivet og naturen. Høringssvarene handler om natur generelt og den værdi, som naturen har for beboere og turister, og der nævnes ikke specifikke arter, naturtyper eller naturlovgivning. Der er en bekymring for, at projektet vil forhindre dyrs bevægelse i området.

Administrationen bemærker, at der ikke er kommet ny viden om arter eller natur, at området består af landbrugsjord uden specielle naturværdier eller arter, og at høringssvarene ikke giver anledning til en ændret screening. Med hensyn til dyrs bevægelse i området bemærker ansøger, at der vil blive anvendt et trådhegn, som mindre dyr kan passere igennem, og etableret faunapassager. Administrationen bemærker, at arealet ikke er udpeget til økologisk forbindelse.

Landskab og udsigtsforhold

Borgerne udtrykker især bekymring for, at vindmøllerne vil ødelægge landskabets herlighedsværdi, herunder Børglum Klosters betydning i landskabet.

Administrationen bemærker, at der ikke er kommet ny viden vedrørende landskabet. Høringssvarene og kommunens første screening har bevirket, at ansøger har tilpasset projektet, så det ikke er i konflikt med større sammenhængende

landskaber, og afstanden til bevaringsværdige landskaber er øget. Det vurderes, at alternativ 1 med 14 møller i to rækker er ”mindre godt” ift. landskabet, da det vil påvirke markant mere end de eksisterende møller (se Bilag 9).

Kulturarv

Borgerne udtrykker bekymring for, om projektet vil have en negativ indvirkning på kulturarvsværdier i området, herunder særligt i forhold til Børglum Kloster og udpegning som UNESCO verdensarv.

Administrationen bemærker, at vindmøllernes sammenhæng med Børglum Kloster er undersøgt på baggrund af visualiseringer, som ansøger har fremsendt til Hjørring Kommune (se Bilag 8).

Visualiseringerne viser, at der er en visuel sammenhæng mellem vindmøllerne og Børglum Kloster, og det kan derfor ikke afvises, at vindmøller det pågældende sted kan have en betydning for Børglum Klosters mulighed for udpegning som UNESCO verdensarv (se Bilag 8).

Administrationen kan ikke på det foreliggende grundlag afvise, at der er en visuel sammenhæng mellem solcelleanlægget og Børglum Kloster, og det kan ikke afvises, at solceller det pågældende sted kan have en betydning for Børglum Klosters mulighed for udpegning som UNESCO verdensarv.

Støj, skyggekast, refleksion og andre gener

Borgerne udtrykker bekymring for støj og skyggekast fra vindmøllerne.

Administrationen bemærker, at miljølovgivningen fastsætter støjgrænser for vindmøller, herunder også lavfrekvent støj. Det betyder, at disse støjgrænser skal overholdes i forhold til naboer. Læs mere i Bilag 6 - Uddybende bemærkninger.

Administrationen bemærker derudover, at det ved opstilling af store vindmøller skal sikres, at naboboliger ikke udsættes for reel skygge i mere end 10 timer om året.

Borgerne udtrykker bekymring for støj og refleksion fra solcellerne.

Administrationen bemærker, at miljølovgivningen fastsætter støjgrænser for solceller og vindmøller. Det betyder, at disse støjgrænser skal overholdes i forhold til naboer. Læs mere i Bilag 6 - Uddybende bemærkninger.

Administrationen bemærker desuden, at der sættes vilkår om antirefleks-behandling i lokalplanen.

Værdiforringelse af ejendom

Borgerne udtrykker bekymring for ejendomsværditab som følge af projektet.

Administrationen bemærker, at opførelse af solcelleanlæg og vindmøller kan medføre ejendomsværdiforringelse. Staten har fastsat en værditabsordning, som giver ejere af beboelsesejendomme, der bliver nabo til et VE-anlæg, mulighed for at få erstatning for værditab på boligen, som følge af at VE-anlægget etableres. Læs mere i Bilag 6 - Uddybende bemærkninger.

Ansøger gør opmærksom på, at de har implementeret en ordning, hvor de allerede nu tilbyder frivillig indgåelse af aftale om værditab og salgsoption med naboer indenfor 900 meter. Dette er for at give kommende naboer en tidlig afklaring på deres fremtidige boligsituation. De frivillige aftaler om værditab og salgsoption indgås efter fordebat og kan realiseres, når byggearbejdet af energiparken påbegyndes.

Manglende økonomisk gevinst lokalt

Stenum Borgerforening og en række borgere er bekymret for manglende lokal økonomisk gevinst og mener, at projektet kan have en negativ effekt på lokalområdet.

Administrationen bemærker, at den økonomiske gevinst for lokalområdet vurderet som ”*bedst*” for solcelleanlægget og ”*god*” for vindmølleprojektet.

Administrationen bemærker derudover, at ansøger efter tilslutning af VE-anlæg skal overføre et betydeligt beløb til såkaldt ”grøn pulje”. Disse midler skal bruges til at forbedre området omkring VE-anlægget, ved at gennemføre grønne tiltag. Læs mere i Bilag 6 - Uddybende bemærkninger.

Tidligere afslag på projekt

Borgerne gør opmærksom på, at der tidligere er meddelt afslag til et vindmølleprojekt med samme placering.

Det er korrekt, at der tidligere har været ansøgt i samme område. Byrådet besluttede dog, at ansøgningen skulle sendes i fordebat, da der blev foretaget prioritering af de ansøgninger, der er kommet ind i den aktuelle ansøgningsrunde.

Det bemærkes, at de nationale mål og forsyningssikkerhed har ændret sig siden der først blev søgt i området. Byråd besluttede således at sende projektet i fordebat, da omstændighederne har ændret sig både nationalt og internationalt, hvor der er højere ambitioner for grøn omstilling end tidligere. Blandt andet indgik et flertal i Folketinget i sommeren 2022 en energiaftale, hvor elproduktionen fra vindmøller på land og solceller skal firedobles frem mod 2030.

Øvrige forhold

Borgerne mener ikke, at der er den ønskede miljøgevinst ved grøn omstilling, at solcellerne skal placeres på tagflader, at arealerne skal anvendes til landbrugsformål, og høje møller bør placeres på havet i stedet.

Administrationen bemærker, at kommunens planlægning er i tråd med energiaftale fra sommeren 2022, hvor et flertal i Folketinget ønsker, at elproduktionen fra vindmøller på land og solceller skal firedobles frem mod 2030.

Opsamling

Administrationen anbefaler, at høringssvarene ikke giver anledning til ændringer i projektet på nuværende tidspunkt.

Administrationens vurdering af projektet

Administrationen har gennemgået projektet, høringssvar fra fordebatten samt bemærkninger fra ansøger til høringssvar og har på den baggrund opdateret screeningsskemaet for projektet, se Bilag 7 - Revideret screeningsskema.

Solceller

Følgende forhold taler for, at der arbejdes videre med den del af projektet, som

omhandler solceller:

- Ejerskabsformen vurderes som *bedst*, fordi der er tale om et lokalt ejet selskab, hvor der måske bliver mulighed for at lokale borgere kan købe af B-aktier i projektet, samt at det lokale fjernvarmeselskab har mulighed for at deltage i projektet.
- Den økonomiske gevinst for lokalområdet vurderes som *bedst*, idet en almennyttig fond oprettes eller der bliver mulighed for at lokale borgere kan købe af B-aktier i projektet, samt at der er fortsat dialog med Løkken Varmeværk om et samarbejde, om el-baseret fjernvarme.
- Sammenhængen med kommunens energi- og varmeplaner vurderes som *god*, idet projektet er i tråd med Energiplanens målsætning om øget produktion af VE-strøm, og strømmen skal evt. bruges til lokal varmeproduktion i Løkken.

Følgende forhold taler imod, at der arbejdes videre med den del af projektet, som omhandler solceller:

- Kulturarv vurderes som *mindre godt*, da det ikke kan afvises, at solceller det pågældende sted kan have en betydning for Børghlum Klosters mulighed for udpegning som UNESCO verdensarv. Se Bilag 8 - Kulturarvsinteresser.

Vindmøller

Følgende forhold taler for, at der arbejdes videre med den del af projektet, som omhandler vindmøller:

- Ejerskabsformen vurderes som *god*, fordi der er tale om et delvist lokalt ejet selskab, dog med mulighed for lokale borgere at købe anparter.
- Den økonomiske gevinst for lokalområdet vurderes som *god*, idet der indenfor 1,2 km foræres de enkelte ejendomme 30 andele (dækker et gennemsnits husstandsforbrug af el), det er muligt at købe 20 andele mere (3000 - 4500,-kr pr. andel), samt at alle naboer indenfor 3 km har mulighed for at købe 50 andele. Der udbydes samlet 1 mølle ud af 14 til naboerne. Der afsættets et årligt beløb til støtte til lokalområdet i 10 år, det årlige beløb afhænger af spotprisen på el svarende til 0,9 til 1,4 mio. kr. pr. år (ved 14 vindmøller).
- Sammenhængen med kommunens energi- og varmeplaner vurderes som *bedst*, idet projektet er i tråd med Energiplanens målsætning om øget produktion af VE-strøm, og der er intentioner for lokal anvendelse af strømmen virksomhedsbrug, og der er dialog med en lokal virksomhed om afsætning af el til PTX-produktion.

Følgende forhold taler imod, at der arbejdes videre med den del af projektet, som omhandler vindmøller:

- Landskab vurderes som *mindre godt* i alternativ 1 med 14 møller, da opstillingsmønstret med to rækker af højere vindmøller vil have en markant større indflydelse på udsigten til og fra det bevaringsværdige landskab end opstillingsmønstret med de 10 møller i alternativ 2, som vurderes at være uproblematisk ift. landskab. I alternativ 1 er de 4 vestligste møller taget ud, men 5 af møllerne er stadig placeret indenfor 2 km af bevaringsværdigt landskab. Se Bilag 8 - Kulturarvsinteresser for visualiseringer af alternativ 1 og 2 og se Bilag 9 - Landskabsinteresser.
- Kulturarv vurderes som *mindre godt*, da det ikke kan afvises, at vindmøller det pågældende sted kan have en betydning for Børglum Klosters mulighed for udpegning som UNESCO verdensarv. Se Bilag 8 - Kulturarvsinteresser.

Kommuneplanens retningslinjer for vindmøller

Projektet er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer for vindmøller. Projektet har en samlet effekt større end 16,5 MW og placeret mere end 5 km fra kysten. Projektet er placeret i nærheden af støjende anlæg, da der er vindmøller i forvejen, og de eksisterende møller udskiftes.

Konklusion og anbefaling

Der er væsentlige forhold, som taler både for og imod projektet, herunder forsyningsinteresser kontra landskabsinteresser og kulturarv, hvor det ikke kan afvises, at vindmøller og solceller det pågældende sted kan have en betydning for Børglum Klosters mulighed for udpegning som UNESCO verdensarv (se Bilag 10 - henvendelse og svar ang. UNESCO fra SLSK).

I forhold til energiforsyningsinteresser vurderer administrationen projektet som vigtig på grund af anlæggets størrelse. Anlægget vil kunne levere en stor mængde strøm til Hjørring Kommune (6-21 % af det forventede forbrug i Hjørring Kommune i 2030).

Administrationen anbefaler, at Byrådet på baggrund af indstilling fra Teknik- og Miljøudvalget tager stilling til, om der skal arbejdes videre med projektet i form af udarbejdelse af plangrundlag og miljøvurderinger, herunder om det skal være det samlede projekt eller kun enten solceller eller vindmøller.

Ansøger er indstillet på kun at realisere en del af projektet, hvis Byrådet beslutter, at der kun skal arbejdes videre med enten solceller eller vindmøller.

Lovgrundlag

Planloven §§ 13 og 23c.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter §§ 8-11 om miljøvurdering, screening, høring af myndigheder og andre interesseorganisationer, samt offentliggørelse.

Økonomi

Fremgår af sagsfremstillingen for orienteringspunktet: Orientering om proces vedrørende behandling af solcelle- og vindmølleansøgninger efter gennemført fordebat.

Personale

Fremgår af sagsfremstillingen for orienteringspunktet: Orientering om proces vedrørende behandling af solcelle- og vindmølleansøgninger efter gennemført fordebat.

Sundhed

Fremgår af sagsfremstillingen for orienteringspunktet: Orientering om proces vedrørende behandling af solcelle- og vindmølleansøgninger efter gennemført fordebat.

Bilag

Bilag 1 - Oversigtskort

Bilag 2a - Oprindelig ansøgning

Bilag 2b - Oprindelig ansøgning

Bilag 2c - Oprindelig ansøgning

Bilag 3a - Revideret ansøgning sol

Bilag 3b - Revideret ansøgning vind

Bilag 4 - Samlede høringssvar

Bilag 5a - Ansøgers bemærkninger til høringssvar Vind

Bilag 5b - Ansøgers bemærkninger til høringssvar Sol

Bilag 6 - Uddybende bemærkninger

Bilag 7 - Revideret screeningsskema

Bilag 8 - Kulturarvsinteresser

Bilag 9 - Landskabsinteresser

Bilag 10 - Henvendelse og svar ang. UNESCO fra SLSK

Direktionen indstiller,

- at Teknik- og Miljøudvalget udarbejder indstilling til Byrådet i forhold til, om der skal udarbejdes plangrundlag og miljøvurderinger for den del af projektet, som omhandler solceller,
- at Teknik- og Miljøudvalget udarbejder indstilling til Byrådet i forhold til, om der skal udarbejdes plangrundlag og miljøvurderinger for den del af projektet, som omhandler vindmølle-alternativ 1 med 14 møller i to rækker, og
- at Teknik- og Miljøudvalget udarbejder indstilling til Byrådet i forhold til, om der skal udarbejdes plangrundlag og miljøvurderinger for den del af projektet, som omhandler vindmølle-alternativ 2 med 10 møller på en række.

Beslutning

Bilag

Bilag 1 - Oversigtskort - Område 35

Bilag 2a - Oprindelig_ ansøgning_ Område 35

Bilag 2b - Oprindelig_ ansøgning_ Område 35

Bilag 2c - Oprindelig_ ansøgning_ Område 35

Bilag 3a - Revideret ansøgning - Område 35_sol

Bilag 3b - Revideret ansøgning - Område 35_vind

Bilag 4 - Samlede høringssvar - Område 35

Bilag 5a - Ansøgers bemærkninger til høringssvar - Område 35 Vind

Bilag 5b - Ansøgers bemærkninger til høringssvar - Område 35 Sol

Bilag 6 – Uddybende bemærkninger

Bilag 7 - Screeningsskema - Område 35

Bilag 8 – Kulturarvsinteresser

Bilag 9 - Landskabsinteresser

Bilag 10 - Svar ang. UNESCO fra SLSK